

QUICK GUIDE

**RADZENIE SOBIE Z
POWODZIAMI RZECZNYMI**
WIEDZA O UE DLA WŁADZ
LOKALNYCH I REGIONALNYCH

Treść ta została przygotowana przez projekty REGILIENCE,
IMPETUS, TransformAr, i ARSINOE przy wsparciu Misji UE ds.
Adaptacji

RADZENIE SOBIE Z POWODZIAMI RZECZNYMI

WIEDZA O UE DLA WŁADZ LOKALNYCH I REGIONALNYCH

CZYM JEST POWÓDŹ RZECZNA?

Powodzie są najczęstszymi i najbardziej kosztownymi klęskami żywiołowymi w Europie. Występują coraz częściej i są intensywniejsze ze względu na zmiany klimatu i mają niszczycielskie skutki, zagrażając życiu i prowadząc do poważnych strat gospodarczych. Powodzie mogą również uwalniać zanieczyszczenia zmagazynowane w ziemi i je rozprzestrzeniać.

Powódź rzeczna ma miejsce, gdy poziom wody w rzece lub jeziorze podnosi się i wylewa na sąsiedni ląd. Wzrost poziomu wody w rzece może być spowodowany nadmiernymi opadami deszczu lub topnieniem śniegu, może też zależeć od użytkowania gruntów. Powódź rzeczna może spowodować pęknięcie zapór i wałów położonych niżej i zalanie pobliskich obszarów.

Powodzie rzeczne mogą również nakładać się na powodzie błyskawiczne – spowodowane intensywnymi opadami deszczu – i/lub powodzie przybrzeżne, powodowane przez sztormy.

GŁÓWNE FAKTY I NAJNOWSZE WYDARZENIA

Według [Parlamentu Europejskiego](#), w Europie w ciągu ostatnich 30 lat:

Powodzie dotknęły 5,5 miliona ludzi.

Prawie 3000 ludzi straciło życie.

Straty gospodarcze: 170 mld euro.

UE ma na celu ograniczenie i zarządzanie ryzykiem, jakie powodzie niosą dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Zgodnie z [dyrektywą UE w sprawie powodzi](#), państwa członkowskie są zobowiązane do tworzenia i aktualizowania map zagrożenia i ryzyka powodziowego.

Mapy zagrożenia powodziowego obejmują obszary geograficzne, które mogą zostać zalane, a mapy ryzyka powodziowego pokazują potencjalne negatywne skutki związane ze scenariuszami powodziowymi. Mapy te stanowią podstawę do opracowywania **planów zarządzania ryzykiem powodziowym**.

Ostatnie powodzie rzeczne:

Lipiec 2021 r. (Austria, Belgia, Chorwacja, Niemcy, Włochy, Luksemburg, Holandia i Szwajcaria): straty w wysokości 46 mld euro, które wpłynęły na krytyczną infrastrukturę, doprowadziły do powodzi w niektórych większych miastach, takich jak Kolonia.

Maj 2023 r. (Emilia-Romania, Włochy): 16 ofiar śmiertelnych, 15 000 przesiedlonych osób, w wyniku czego łączna wartość nieruchomości prywatnych, przedsiębiorstw, infrastruktury i gospodarstw rolnych uległa zniszczeniu ponad 8,5 mld euro.

Sierpień 2023 r. (Słowenia): 7 ofiar śmiertelnych, 16 000 osób bez prądu, szkody na łączną kwotę 9,9 mld euro.

Key impacts on your community

Infrastruktura:

Uszkodzenia domów, dróg, mostów, szpitali, szkół i innych budynków. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

Zdrowie:

Zwiększone ryzyko chorób przenoszonych drogą wodną, takich jak biegunka lub czerwotka, urazy i zgony. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

Środowisko:

Powodzie mogą również niszczyć obszary podmokłe i zmniejszać bioróżnorodność, powodować erozję gleby i zanieczyszczenie wody. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

JAK PRZECIWDZIAŁAĆ

Zrozum ryzyko powodzi: dane, mapy i narzędzia

Sprawdź, czy Twoja gmina znajduje się na obszarze zagrożonym powodzią, przeglądając europejskie mapy ryzyka powodziowego (opierające się na [oficjalnych danych](#) lub ćwiczeniach [modelowych](#)). Więcej szczegółów znajdziesz na oficjalnych mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego Twojego kraju/regionu.

[Europejski System Informowania o Powodziach](#) (EFAS) jest pierwszym działającym paneuropejskim systemem prognozowania i monitorowania powodzi, który ma na celu wspieranie krajowych i regionalnych organów zarządzających ryzykiem powodziowym w podejmowaniu działań przygotowawczych przed wystąpieniem zdarzenia.

Uzyskaj dostęp do danych na temat liczby osób, ofiar śmiertelnych i strat ekonomicznych spowodowanych powodziami rzecznyymi w latach 2004–2024 w [Atlasie Risk Data Hub](#).

BUTTON

BUTTON

Wdrażanie konkretnych działań

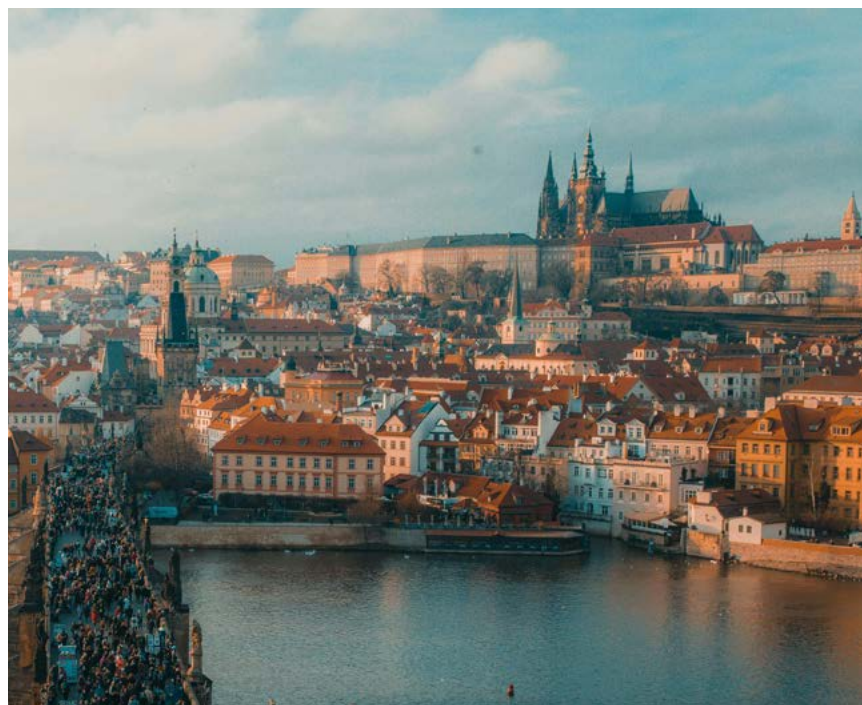
Znajdź ponad 30 rekomendowanych działań mających na celu zmniejszenie skutków powodzi w tej [bazie danych](#), z których każde opisuje koszty i korzyści, aspekty prawne wdrożenia i odnosi się do wdrożonych studiów przypadków. Niektóre z działań, które można wdrożyć na poziomie miejskim lub gminnym to:

[Planowanie miejskiej zielonej i niebieskiej infrastruktury](#), np. [plan zarządzania wodą i odnowy rzeki Izary w Monachium w Niemczech](#).

[Wycofanie się z obszarów wysokiego ryzyka](#); na przykład od lat 70. XX wieku rząd austriacki (władze krajowe, regionalne i lokalne) zorganizował kontrolowany proces wycofywania gospodarstw domowych i przedsiębiorstw wzdłuż Dunaju, w ramach którego przeniesiono ponad 500 gospodarstw domowych.

[Udoskonalenie projektu wałów przeciwpowodziowych i grobli](#), podobnie jak w [przypadku środków ochrony przeciwpowodziowej w Pradze](#).

Oceń swoje zaplanowane działania za pomocą tego [narzędzia do samooceny](#) aby uniknąć negatywnych skutków, które zwiększają podatność, zmniejszają dobrostan lub podważają zrównoważony rozwój. Dostępna w 10 językach!

Znajdź możliwości finansowania

Uzyskaj dostęp do opcji finansowania unijnego i krajowego za pośrednictwem [MIP4Adapt](#) aby wesprzeć strategię adaptacji do powodzi.

Zaangażuj interesariuszy i obywateli w proces decyzyjny.

Sprawdź e-podręcznik MIP4Adapt [Do-It-Yourself na temat angażowania interesariuszy i obywateli w adaptację do zmian klimatu](#). Dowiedz się, jak zaangażować swoje społeczności w przygotowanie i łagodzenie skutków powodzi rzecznych.

Możesz również wykorzystać konkretne narzędzia, takie jak [TransformAr Playbook](#) który został wdrożony przez [West Country Rivers Trust](#) w Wielkiej Brytanii.

BUTTON

BUTTON

PRAKTYCZNE PRZYKŁADY DLA WŁADZ LOKALNYCH I REGIONALNYCH

Aby czerpać inspirację z praktycznych przykładów,

Znajdź i przeczytaj ponad 15 [krótkich opowiadań](#) takich jak [Restauracja Emschera w Niemczech](#).

Aby uzyskać bardziej szczegółowe informacje, wybierz jedno z [60 studiów przypadku „Wpływ klimatu – powódzie”](#) – np. na temat [wykorzystania danych o stratach ubezpieczeniowych przez władze lokalne w Norwegii](#) lub [Zintegrowanego systemu rozwiązań opartych na naturze w celu łagodzenia ryzyka powodzi i suszy w dorzeczu](#).

BUTTON

BUTTON

POTRZEBUJESZ POMOCY?

Skontaktuj się z nami:
info@regilience.eu

Prawa autorskie do zdjęć:

- Cover: ©Dylan Freedom, Unsplash
- Page 3: ©Matthew, Unsplash
- Page 5: ©Wes Warren, Unsplash and ©Jonathan Kemper, Unsplash
- Page 6: ©Juan Manuel Sanchez, Unsplash
- Page 7: ©Anthony Delanoix, Unsplash
- Page 8: ©Getty Images
- Page 9: River Emscher restoration in Germany. ©Rupert Oberhäuser. EGLV
- Page 10: Before and after of Spaanse Kroon district in Leuven, Belgium exposing the ground in urban spaces which helps absorb rainfall and reduce flooding. ©Baptist Vlaeminck, City of Leuven

QUICK GUIDE

**RADZENIE SOBIE Z
POWODZIAMI RZECZNYMI**
WIEDZA O CAŁEJ UE
DLA WŁADZ LOKALNYCH I
REGIONALNYCH

Treść ta została przygotowana przez projekty [REGILIENCE](#), [IMPETUS](#), [TransformAr](#), i [ARSINOE](#) przy wsparciu Misji UE ds. Adaptacji.

IMPETUS

Projekt graficzny: [Agata Smok](#)

EU MISSIONS

ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

Projekty te otrzymały dofinansowanie z programu badań i innowacji Unii Europejskiej Horyzont 2020 na podstawie umowy o dotację No 101036560 (REGILIENCE), No 101037084 (IMPETUS), No 101036683 (TransformAr), No 101037424 (ARSINOE).